

**GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR**

**PLAN I PROGRAM RADA
ŽUPANIJSKE MATIČNE SLUŽBE ZA NARODNE I ŠKOLSKE KNJIŽNICE
U 2016. GODINI**

studeni, 2015.

PLAN I PROGRAM RADA ŽUPANIJSKE MATIČNE SLUŽBE U 2016. GODINI

Mrežu narodnih i školskih knjižnica na županijskom prostoru čine:

- 4 gradske knjižnice (Zadar, Biograd na Moru, Benkovac, Pag)
- 5 općinskih knjižnica (Kolan, Novigrad, Gračac, Sali, Kali)
- 1 knjižnica u sastavu (Obrovac)
- 36 osnovnoškolske knjižnica
- 19 srednjoškolske knjižnica
- 2 pokretne knjižnica (bibliobus)
- 4 knjižnična ogranka
- 2 knjižnična stacionara na otocima (Olib i Silba)
- knjižnične zbirke u učeničkom domu, školama i vrtićima

TEMELJNI POSLOVI

- **Nadzor nad stručnim radom narodnih i školskih knjižnica te praćenje njihova rada**
 - stručni nadzor nad radom narodnih i školskih knjižnica neposrednim uvidom u rad (vođenje inventarnih knjiga, stručna obrada građe, plan i program rada, izvješće o radu, dokumentacija o posljednjoj provedenoj reviziji i otpisu knjižnične građe...) te uvidom u stanje knjižničnoga fonda, prostora i opreme; sastavljanje izvješća o svakom provedenom stručnom nadzoru i dostavljanje izvješća ravnateljima/voditeljima knjižnica i njihovim osnivačima te drugim nadležnim institucijama (Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu - Zavodu za knjižničarstvo, Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji – Službi za društvene djelatnosti). Tijekom 2016. u planu je izvršiti neposredni stručni nadzor u narodnim knjižnicama u kojima nije obavljen u tekućoj godini te u nekoliko školskih knjižnica (najmanje četiri).
 - prikupljanje statističkih podataka o radu narodnih knjižnica za 2015. godinu (11 knjižnica); provjera i analiza prikupljenih podataka te njihova usporedba sa stanjem u prethodnoj godini i Standardima za narodne knjižnice RH (Narodne novine, br. 58/99); izračun ukupnih pokazatelja i dostavljanje izvješća Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici - Zavodu za knjižničarstvo, Ministarstvu kulture RH, Zadarskoj županiji - Upravnom odjelu za društvene

djelatnosti, Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji – Službi za društvene djelatnosti;

- prikupljanje i analiza statističkih podataka o radu školskih knjižnica za 2015. godinu (38 osnovnih škola, 21 srednja škola i 1 učenički dom); izračun pokazatelja i dostavljanje izvješća gore\ navedenim institucijama te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta;
- prikupljanje i analiza dostavljenih godišnjih planova i izvješća o radu narodnih knjižnica;
- praćenje rada narodnih i školskih knjižnica i proučavanje njihova stanja i potreba putem redovite komunikacije s ravnateljima/voditeljima – osobno, putem e-maila i telefona;
- radni sastanci s ravnateljima narodnih knjižnica (dva redovita sastanka godišnje, dodatni sastanci po potrebi);
- stručni posjeti knjižnicama u svezi pojedinačne problematike (npr. prostornih problema, pojedinih segmenata stručnoga rada...).

➤ **Stručno-savjetodavna pomoć**

- savjetodavna pomoć knjižnicama i osnivačima knjižnica u rješavanju prostornih problema (stručno mišljenje o postojećem prostoru, potrebnom proširenju, adaptaciji i sl. ili o izgradnji novoga prostora; sudjelovanje u izradi programskih zadataka i prijedloga organizacije prostora; suradnja s arhitektima...); savjetodavna pomoć kod ulaganja u nabavu/obnovu knjižnične opreme;
- savjetodavna pomoć knjižnicama i predlaganje rješenja o stručnom radu, ustroju novih odjela i službi te jedinstvenom poslovanju radi dostizanja propisanih standarda;
- poticanje knjižnica na sustavnu izgradnju zbirke, posebno zavičajnih i zbirke na drugim medijima;
- savjetodavna pomoć prilikom uvođenja u rad novih djelatnika knjižnica;
- savjetodavna pomoć pri provedbi revizije i otpisa u pojedinoj knjižnici – poticanje redovite provedbe, savjeti i upute o proceduri, pregled popisa građe predviđene za otpis i suglasnost s otpisom;
- poticanje međusobne suradnje knjižnica, naročito na području međuknjižnične posudbe, književnih programa i manifestacija (npr. *Zadar čita*);

- poticanje i pomoć pri izradi potrebnih dokumenata u svezi korištenja fonda i njegove zaštite, npr. pravilnika o radu knjižnice, pravilnika o zaštiti knjižnične građe i dr.;
- **Stručno usavršavanje knjižničnog osoblja**
 - organizacija stručnih programa (predavanja i seminara) u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Planirani seminari u 2016. g. su:
 - *Upravljanje kvalitetom za knjižničare,*
 - *Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama*
 - *Pretraživanje i upravljanje informacijama na internetu;*
 - organizaciji stručnih programa u suradnja s drugim ustanovama ili društvima (Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Društvo knjižničara Zadar, Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara i dr.);
 - poticanje sudjelovanja na seminarima i stručnim skupovima;
 - individualna i/ili grupna edukacija knjižničara za rad u pojedinim modulima knjižničnog programa Crolist.

RAZVOJNI POSLOVI

- **Poticaj osnivanja i otvaranja novih knjižnica i razvoj mreže knjižničnih usluga**
 - Zadarska županija ima 34 jedinice lokalne samouprave (gradova i općina). Od toga je njih 10 osnovalo narodnu knjižnicu kao javnu ustanovu (čl. 9. Zakona o knjižnicama), a u jednoj jedinici lokalne samouprave knjižnica djeluje kao ustanova u sastavu. Od preostale 23 jedinice lokalne samouprave, njih 19 je obuhvaćeno uslugama pokretnih knjižnica (bibliobusa), dok 4 jedinice lokalne samouprave nemaju nikakav oblik knjižnične usluge na svom području. Iz prikazanog stanja nameće se zaključak da odredbe postojećeg Zakona ne zadovoljava veliki broj jedinica lokalne samouprave. Kako je u tijeku procedura oko donošenja novog Zakona o knjižnicama, kojim se očekuje revidiranje ove odredbe, Matična će služba privremeno (u 2016.) zaustaviti aktivnosti oko poticanja osnivanja novih knjižnica, osim u slučajevima kada za to postoji inicijativa od strane osnivača (Tkon).
 - u Zadarskoj županiji djeluje 38 osnovnih škola, 21 srednja škola i 1 učenički dom. Od ukupno 60 odgojno-obrazovnih ustanova, njih pet nema školsku

knjižnicu, već imaju formirane knjižnične zbirke: Srednjoškolski đачki dom u Zadru, Glazbena škola Blagoja Berse, Glazbena škola sv. Benedikta u Zadru te dvije privatne škole - Privatna osnovna škola „Nova“ i Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti. U 2016. g. nastavit će se s poticanjem ustrojavanja školskih knjižnica i zapošljavanja stručnih osoba u onim školama koje po broju razrednih odjeljenja ostvaruju uvjete za to.

- širenje mreže bibliobusnih stajališta – prema iskazanom interesu i mogućnostima obuhvata;
- razvoj mreže knjižničnih usluga na otocima (otvaranje knjižničnih stacionara na otocima Molatu i Ižu);
- poticanje i stručna pomoć u razvijanju svih oblika knjižnične djelatnosti za djecu i posebne skupine (zbirke knjiga u vrtićima i domovima umirovljenika, Kućna dostava knjiga i dr.).

➤ **Pomoć osnivačima u rješavanju prostornih problema**

- suradnja s ravnateljima i osnivačima knjižnica na rješavanju prostornih problema narodnih knjižnica u Biogradu, Salima, Pagu i Kalima.
- suradnja s knjižničarima i ravnateljima škola na poboljšanju prostornih i ostalih uvjeta u školskim knjižnicama (OŠ Petra Preradovića Zadar, Tehnička škola Zadar i Obrtnička škola Vice Vlatkovića Zadar i dr.).
- suradnja na projektima uređenja i opremanja knjižničnih prostora.

➤ **Informatizacija i povezivanje u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav**

- raspraviti prednost korištenja jednog knjižnično-informacijskog sustava radi funkcionalnog povezivanja knjižnica (kooperativna obrada i preuzimanje zapisa; pojedinačni i skupni e-katalog; jedinstvena baza podataka - npr. zavičajnih zbirki, školskih časopisa i dr., mrežna povezanost knjižnica; međuknjižnična posudba, stručna podrška i zaštita, lakše snalaženje krajnjih korisnika zbog istog sučelja.);
- poticanje informatizacije knjižnica radi pristupa jedinstvenom knjižnično-informacijskom sustavu i mreži knjižnica Zadarske županije te poticanje na potpunu automatizacije knjižničnog poslovanja (Obrovac, Kolan, Gračac, Sali i Kali),
- poticanje razvoja postojećeg knjižničnog programa (Crolist), organizacija edukativnih radionica za njegovo korištenje i praktična pomoć na terenu

- poticanje knjižnica na zamjenu dotrajale računalne i druge tehničke opreme novijom

➤ **Suradnja**

- poticanje međusobne suradnje knjižnica (Mjesec hrvatske knjige, Zadar čita i dr. književni susreti, razmjena dobre prakse i dr.)
- suradnja s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom - Zavodom za knjižničarstvo, Ministarstvom kulture RH, Ministarstvom znanosti obrazovanja i športa, Hrvatskim knjižničarskim društvom – Komisijom za pokretne knjižnice i Društvom knjižničara Zadar, Uredom državne uprave u Zadarskoj županiji, Sveučilištem u Zadru – Odjelom za informacijske znanosti, osnivačima knjižnica i dr.

➤ **Ostali poslovi**

- prijavljivanje projekata/programa iz područja edukacije knjižničara, programa knjižnične suradnje i rada Bibliobusne službe na pozive za prikupljanje programa javnih potreba u kulturi RH, Zadarske županije i Grada Zadra
- dostavljanje obavijesti o stručnim skupovima i manifestacijama, popunjavanje i prosljeđivanje anketnih upitnika za potrebe diplomskih ili doktorskih radova , istraživanja i sl.,
- sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima i drugim oblicima stručne obuke
- sudjelovanje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih knjižnica i radu stručnih povjerenstava (Povjerenstvo za izradu Standarda za narodne knjižnice, Povjerenstvo za izradu Zakona o knjižnicama), Sekcije za narodne knjižnice HKD-a – Komisije za pokretne knjižnice te na drugim stručnim sastancima za koja se ukaže potreba u 2016. g.
- obavljanje i drugih poslova u Gradskoj knjižnici Zadar (zamjena na knjižničnim odjelima prema potrebi, sudjelovanje u stručnim timovima i projektima, voditeljica Bibliobusne službe)
- obavljanje i drugih poslova iz nadležnosti Matične službe u skladu sa Zakonom o knjižnicama.

Voditeljica Matične službe:

Nada Radman